

Ordinul nr. 150/29.07.2020
pentru aprobarea Regulamentului privind cadrul organizat de tranzacționare pe piețele centralizate de gaze naturale administrate de Operatorul Pieței de Energie Electrică și Gaze Naturale OPCOM - S.A.

Având în vedere prevederile art. 99 lit. d), art. 100 pct. 72 și ale art. 146 alin. (1) din Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul prevederilor art. 5 alin. (1) lit. d) și ale art. 10 alin. (1) lit. a) și lit. q) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 33/2007 privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Reglementare în domeniul Energiei, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 160/2012, cu modificările și completările ulterioare,

președintele Autorității Naționale de Reglementare în domeniul Energiei emite următorul ordin:

Art. 1. - Se aprobă Regulamentul privind cadrul organizat de tranzacționare pe piețele centralizate de gaze naturale administrate de Operatorul Pieței de Energie Electrică și Gaze Naturale OPCOM - S.A., prevăzut în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. - Direcțiile de specialitate din cadrul Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei vor urmări respectarea prevederilor prezentului ordin, iar Operatorul Pieței de Energie Electrică și Gaze Naturale OPCOM - S.A. și participanții la piețele centralizate de gaze naturale administrate de Operatorul Pieței de Energie Electrică și Gaze Naturale OPCOM - S.A. vor proceda la ducerea la îndeplinire a acestuia.

Art. 3. Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în domeniul Energiei nr. 222/2018 *pentru aprobarea Regulamentului privind cadrul organizat de tranzacționare pe piețele produselor standardizate de gaze naturale administrate de Operatorul Pieței de Energie Electrică și Gaze Naturale OPCOM – S.A.* publicat în Monitorul Oficial al României, partea I, nr. 1094 din 22 decembrie 2018, se abrogă.

Art. 4. - Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Președintele
Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei,
Dumitru Chiriță

REGULAMENT
privind cadrul organizat de tranzacționare pe piețele
centralizate de gaze naturale administrate de
Operatorul Pieței de Energie Electrică și Gaze Naturale OPCOM - S.A.

Capitolul I
Dispoziții generale
Secțiunea 1
Scop

Art. 1. - Prezentul regulament stabilește un cadru organizat pentru tranzacționarea în regim concurențial a gazelor naturale în cadrul piețelor centralizate de gaze naturale administrate de OPCOM S.A., respectiv:

- a) tipurile de produse care pot fi tranzacționate pe piețele produselor standardizate pe termen scurt, pe piețele produselor standardizate pe termen mediu și lung și pe piața produselor flexibile pe termen mediu și lung;
- b) modul de stabilire a ofertelor de vânzare sau cumpărare a gazelor naturale de către participanții la piețele administrate de OPCOM S.A.;
- c) modul de organizare a sesiunilor de licitație/ tranzacționare și de stabilire a tranzacțiilor pe piețele administrate de OPCOM S.A.;
- d) principiile decontării tranzacțiilor pe PZU-GN și PI-GN;
- e) participanții la piețele produselor standardizate pe termen scurt, la piețele produselor standardizate pe termen mediu și lung și la piața produselor flexibile pe termen mediu și lung, administrate de Operatorul Pieței de Energie Electrică și Gaze Naturale OPCOM - S.A. și criteriile/condițiile pe care trebuie să le îndeplinească;
- f) modul de contractare a gazelor naturale tranzacționate;
- g) modul de înregistrare, gestionare și publicare a informațiilor privind tranzacțiile efectuate.

Art. 2. - Prin implementarea piețelor centralizate de gaze naturale se creează un cadru alternativ, centralizat, transparent, obiectiv și nediscriminatoriu de vânzare și cumpărare a gazelor naturale, cu respectarea reglementărilor în vigoare în sectorul gazelor naturale.

Secțiunea a 2-a

Domeniul de aplicare

Art. 3. - Prezentul regulament se aplică participanților la piețele centralizate de gaze naturale și Operatorului Pieței de Energie Electrică și Gaze Naturale OPCOM - S.A..

Art. 4. - Prezentul regulament se aplică pentru produsele tranzacționabile în cadrul următoarelor piețe centralizate de gaze naturale, puse la dispoziția operatorilor economici din domeniul gazelor naturale de Operatorul Pieței de Energie Electrică și Gaze Naturale OPCOM - S.A.:

- a) piața intrazilnică de gaze naturale;
- b) piața pentru ziua următoare de gaze naturale;
- c) piața centralizată a contractelor bilaterale de gaze naturale – modalitatea de tranzacționare prin licitație și negociere;
- d) piața centralizată a contractelor bilaterale de gaze naturale – modalitatea de tranzacționare prin licitație publică;
- e) piața centralizată a contractelor bilaterale de gaze naturale – modalitatea de tranzacționare de tip OTC;
- f) piața produselor flexibile pe termen mediu și lung.

Secțiunea a 3-a

Definiții și abrevieri

Art. 5. - În înțelesul prezentului regulament, abrevierile folosite au semnificațiile următoare:

- g) OPCOM S.A. - Operatorul Pieței de Energie Electrică și Gaze Naturale OPCOM - S.A.;
- h) OTS – Operatorul de transport și de sistem. În sensul prezentului regulament operatorul de transport și de sistem este Societatea Națională de Transport de Gaze Naturale Transgaz S.A.;
- i) PI-GN - Piața intrazilnică de gaze naturale;
- j) PZU-GN - Piața pentru ziua următoare de gaze naturale;
- k) PCGN-LN - Piața centralizată a contractelor bilaterale de gaze naturale – modalitatea de tranzacționare prin licitație și negociere continuă;
- l) PCGN-LP - Piața centralizată a contractelor bilaterale de gaze naturale – modalitatea de tranzacționare prin licitație publică;
- m) PCGN-OTC - Piața centralizată a contractelor bilaterale de gaze naturale – modalitatea de tranzacționare de tip OTC;
- n) PPF-TL - Piața produselor flexibile pe termen mediu și lung.

Art. 6. - În înțelesul prezentului regulament, termenii, expresiile folosite au semnificațiile următoare:

- a) *banca comercială* – instituție de credit autorizată de Banca Națională a României, ce aplică Regulamentele Băncii Naționale pentru serviciile financiare oferite clienților săi;
- b) *banca cont central* - banca comercială la care OPCOM S.A. are deschis contul central al PZU-GN/PI-GN, care urmează a fi creditat cu sumele prevăzute în instrucțiunile de debitare directă, aferente decontării tranzacțiilor pe PZU-GN/PI-GN;
- c) *banca de decontare* - banca comercială la care participantul la PZU-GN/PI-GN și-a deschis contul care urmează a fi debitat cu sumele prevăzute în instrucțiunile de debitare directă aferente decontării tranzacțiilor pe PZU-GN/ PI-GN;
- d) *banca garantă* - banca comercială care emite la ordinul clientului său, participant la o piață pentru produse standardizate pe termen scurt, o scrisoare de garanție bancară de plată în favoarea OPCOM S.A.;
- e) *compensare* - stingerea obligațiilor de plată, egale, reciproce, între două persoane juridice, până la concurența obligației celei mai mici, prin ordine de compensare;
- f) *confirmare de tranzacție* - raport ce poate fi accesat de către participantul la o piață pentru produse standardizate pe termen scurt prin intermediul sistemului de tranzacționare administrat de OPCOM S.A., care confirmă o tranzacție pe PZU-GN / PI-GN efectuată de acesta;
- g) *contraparte* - calitatea de vânzător/cumpărător a OPCOM S.A. pe piețele produselor standardizate pe termen scurt, în limita garanțiilor depuse de participanți;
- h) *Convenție de participare la piață* - convenție standardizată stabilită de OPCOM S.A., distinct pentru piețele produselor standardizate pe termen scurt, pentru piețele produselor standardizate pe termen mediu și lung și pentru piața produselor flexibile pe termen mediu și lung, ce prevede drepturile și obligațiile reciproce dintre OPCOM S.A., în calitate de operator al pieței și fiecare participant la piața centralizată de gaze naturale care face obiectul convenției;
- i) *corelare continuă* - acțiunea realizată în mod automat de platforma de tranzacționare în cazul ofertelor care îndeplinesc simultan condiția de preț, respectiv prețul vânzării este mai mic sau cel mult egal cu prețul cumpărării sau prețul cumpărării este mai mare sau cel puțin egal cu prețul vânzării și cele două prețuri - de vânzare, respectiv de cumpărare - sunt cele mai bune prețuri din piață; în urma corelării se realizează tranzacția. Corelarea continuă este mecanismul prin care sunt încheiate tranzacțiile pe PCGN-LN, PCGN-OTC și PI-GN;
- j) *corelare în urma licitației* - acțiunea realizată în mod automat de sistemul de tranzacționare la încheierea etapei de colectare a ofertelor, în cazul ofertelor care îndeplinesc simultan condiția de preț, respectiv prețul vânzării este mai mic sau cel mult egal cu prețul de închidere al pieței și prețul cumpărării este mai mare sau cel puțin egal cu prețul de închidere al pieței; în urma corelării

se realizează tranzacții. Corelarea în urma licitației este mecanismul prin care sunt încheiate tranzacțiile pe PZU-GN;

k) *debitare directă* - modalitate de plată a unei sume de bani, convenită între participantul la piețele produselor standardizate pe termen scurt și OPCOM – S.A., care constă în debitarea preautorizată a contului participantului la PZU-GN/PI-GN de către banca de decontare în baza prevederilor mandatului de debitare directă, la solicitarea OPCOM S.A., respectiv creditarea corespunzătoare a contului OPCOM S.A. de către banca cont central în baza angajamentului privind debitarea directă. Această modalitate de plată nu necesită autorizarea prealabilă de către participantul la PZU-GN/PI-GN a fiecărei instrucțiuni de debitare directă trasă asupra contului său;

l) *formularul de încheiere a tranzacțiilor* - document emis de OPCOM S.A., prin care notifică tranzacția/tranzacțiile încheiată/încheiate pe piețele produselor standardizate pe termen mediu și lung, respectiv pe piața produselor flexibile pe termen mediu și lung. Notificarea reprezintă obligație pentru părțile menționate prin formular în ceea ce privește semnarea în conformitate cu datele notificate a contractului standard sau după caz a contractului de vânzare-cumpărare propus de către inițiator sau, după caz subscrierea tranzacției contractului-cadru preagreat dintre părți pentru vânzarea-cumpărarea gazelor naturale;

m) *garanția de validare pentru ziua de tranzacționare curentă* - valoarea constituită a scrisorii de garanție bancară de plată, diminuată cu obligațiile de plată ale participantului la PZU-GN/PI-GN neîncasate în contul central al PZU-GN sau după caz cel al PI-GN, față de care se validează ofertele de cumpărare introduse pe PZU-GN sau după caz pe PI-GN;

n) *instrucțiune de debitare directă* - instrucțiune de plată prin debitare directă formulată de OPCOM S.A. către banca cont central, pentru creditarea contului central al PZU-GN/PI-GN de către banca de decontare la care participantul la PZU-GN/PI-GN are deschis contul care urmează a fi debitat cu suma prevăzută în instrucțiunea de debitare directă;

o) *instrument standard* – contract definit în cadrul sistemului de tranzacționare al PZU-GN/PI-GN având ca obiect vânzarea/cumpărarea de gaze naturale într-o anumită zi gazieră/interval din ziua gazieră;

p) *intermediere* - procedură derulată de administratorii platformei de tranzacționare, exclusiv pentru modalitatea de tranzacționare PCGN-OTC, în scopul identificării unui al treilea participant la piață, care să accepte încheierea a câte unei tranzacții cu alți doi participanți la piață (care au propus cel mai bun preț de cumpărare și, respectiv, cel mai bun preț de vânzare, neeligibili între ei, dar care sunt eligibili cu cel de-al treilea participant, conform listelor albe de eligibilitate);

q) *licitație publică* - modalitatea de tranzacționare semianonimă conform căreia contractele se încheie bilateral în urma atribuirii prin licitație publică a unei oferte publicată la solicitarea unui participant la PCGN-LP/PPF-TL inițiator al sesiunii de tranzacționare, desfășurată cu respectarea termenelor și condițiilor stabilite prin procedurile specifice în vigoare;

r) *listă albă de eligibilitate* - listă pe care fiecare participant la PCGN-OTC o va menține și actualiza pe platforma de tranzacționare, cuprinzând partenerii eligibili, distinct pe fiecare tip de tranzacție - de vânzare sau de cumpărare - respectiv pe fiecare tip de produs de tranzacționare;

s) *Mandat SEPA Direct Debit (MDD)* - document care satisface cerințele legale și prin care un participant la o piață pentru produse standardizate pe termen scurt acordă o autorizare permanentă, dar revocabilă OPCOM S.A. pentru a emite instrucțiuni de debitare directă asupra contului său deschis la banca de decontare și respectiv, dreptul băncii de decontare pentru a-i debita contul cu suma prevăzută în instrucțiunile de debitare directă emise de OPCOM S.A., conform Schemei de debitare directă Business to Business (SDD B2B);

t) *negociere continuă* - modalitatea de negociere realizată în mod anonim prin intermediul platformei de tranzacționare în care participanții la sesiunea de tranzacționare își pot actualiza ofertele în timp real, numai din punctul de vedere al cantității și prețului propuse prin ofertă, fără ca identitatea acestora să fie dezvăluită;

u) *nota de decontare zilnică* - raport emis în cadrul sistemului de tranzacționare pentru fiecare participant la PZU-GN/PI-GN în care sunt specificate, cumulat la nivel de zi gazieră de livrare, cantitățile de gaze naturale tranzacționate la vânzare/cumpărare și valorile totale și nete ale drepturilor de încasare/obligațiilor de plată, inclusiv contravaloarea TVA, dacă este aplicabil;

v) *ofertă de gaze naturale pe PCGN* - oferta cu caracteristici bine definite privind cantitatea de gaze naturale oferită spre cumpărare/vânzare, exprimată în unități de energie, cu precizarea intenției inițiatorului cu privire la acceptarea atribuirii parțiale sau totale, perioada de livrare, prețul minim solicitat/maxim oferit, ferm stabilite în momentul introducerii lor în piață;

w) *ofertă de gaze naturale pe PPF-TL* - oferta cu caracteristici bine definite privind cantitatea de gaze naturale, exprimată în unități de energie, oferită spre cumpărare/vânzare și intervalul în care poate varia aceasta, cu precizarea intenției inițiatorului cu privire la acceptarea atribuirii parțiale sau totale, perioada și profilul de livrare, prețul minim solicitat/maxim oferit și formula de ajustare a acestuia, dacă este cazul, ferm stabilite în momentul introducerii lor în piață;

x) *ofertă de gaze naturale pe PZU-GN/PI-GN* - oferta cu caracteristici bine definite privind cantitatea de gaze naturale oferită spre cumpărare/vânzare, exprimată în unități de energie, prețul minim solicitat/maxim oferit, ferm stabilite în momentul introducerii lor în piață;

y) *operator al pieței de gaze naturale* - persoana juridică titulară de licență care asigură administrarea piețelor centralizate de gaze naturale, cu excepția pieței de echilibrare, în vederea tranzacționării de gaze naturale pe termen scurt, mediu și lung. În sensul prevederilor prezentului regulament, operator al piețelor centralizate de gaze naturale este OPCOM S.A.;

z) *participant la piață* - operatorul economic din sectorul gazelor naturale, titular de licență emisă de către ANRE, sau clientul final care se înscrie și respectă Convenția de participare la piețele produselor standardizate pe termen scurt/ piețele produselor standardizate pe termen mediu și lung de gaze naturale/ piața produselor flexibile pe termen mediu și lung;

aa) *tranzacționare de tip OTC* - modalitate de tranzacționare anonimă pe baza căreia un participant la PCGN-OTC încheie bilateral contracte cu participanții la piață înscriși în lista albă de eligibilitate în urma atribuirii prin negociere continuă, desfășurată cu respectarea termenelor și condițiilor stabilite prin procedurile specifice în vigoare;

bb) *pieță centralizată a contractelor bilaterale de gaze naturale (PCGN)* - cadrul generic de desfășurare a tranzacțiilor pentru încheierea de contracte cu livrare fizică de gaze naturale între participanții la piață, organizat și administrat de OPCOM S.A., pe baza unor reguli specifice; tranzacționarea se poate realiza printr-un ansamblu de modalități, având ca bază licitația publică și negocierea continuă și are ca scop contractarea gazelor naturale pe termen mediu și lung, la un preț transparent, rezultat din echilibrul cererii și al ofertei;

cc) *pieța intra-zilnică de gaze naturale (PI-GN)* - piața organizată și administrată de OPCOM S.A., după încheierea în ziua D a sesiunii de tranzacționare pe piața pentru ziua următoare de gaze naturale pentru ziua gazieră D+1, pentru încheierea de tranzacții de vânzare și cumpărare gaze naturale cu livrare în intervalul de timp rămas până la sfârșitul zilei gaziere D+1 la data încheierii tranzacției. Tranzacțiile încheiate fac obiectul nominalizării în punctul virtual de tranzacționare;

dd) *pieța pentru ziua următoare de gaze naturale (PZU-GN)* - piața organizată și administrată de OPCOM S.A. pentru încheierea de tranzacții de vânzare și cumpărare gaze naturale cu livrare în ziua gazieră care urmează imediat după ziua de tranzacționare. Tranzacțiile încheiate fac obiectul nominalizării în punctul virtual de tranzacționare;

ee) *platformă/sistem de tranzacționare* - sistemul informatic stabilit și menținut de OPCOM S.A. în scopul realizării tranzacțiilor pe piețele produselor standardizate pe termen scurt/ piețele produselor standardizate pe termen mediu și lung de gaze naturale/ piața produselor flexibile pe termen mediu și lung;

ff) *preț de echilibru* - preț calculat automat de sistemul de tranzacționare al PZU-GN astfel încât cantitatea tranzacționabilă să fie maximă și valoarea absolută a surplusului să fie minimă;

gg) *prețul de închidere al pieței (PIP)* - prețul de echilibru calculat, pe PZU-GN, la sfârșitul etapei de transmitere a ofertelor, la care se încheie toate tranzacțiile pentru ziua gazieră de livrare în urma desfășurării unei sesiuni de tranzacționare. Acest preț nu include TVA;

hh) *proces combinat licitație-negociere - PCGN-LN* - modalitatea de tranzacționare pe piața produselor standardizate pe termen mediu și lung de gaze naturale conform căreia contractele se încheie bilateral în urma atribuirii printr-un proces combinat de licitații și negociere continuă;

ii) *regulament* - Regulamentul privind cadrul organizat de tranzacționare pe piețele centralizate de gaze naturale administrate de Operatorul Pieței de Energie Electrică și Gaze Naturale OPCOM S.A., aprobat de ANRE;

jj) *scrisoare de garanție bancară de plată* - document prin care banca garantă se angajează în mod irevocabil și necondiționat să plătească, la prima solicitare scrisă a OPCOM S.A., orice sumă până la concurența unei sume maxime stabilită de către participantul la piețele produselor standardizate pe termen scurt, în calitate de ordonator al garanției. Este emisă pe o perioadă limitată de timp conform „Procedurii privind constituirea, verificarea și utilizarea garanțiilor financiare pentru participarea la PZU-GN” și/sau „Procedurii privind constituirea, verificarea și utilizarea garanțiilor financiare pentru participarea la PI-GN”;

kk) *sesiune de tranzacționare* - program de derulare a procesului de tranzacționare specific fiecăreia dintre piețele centralizate de gaze naturale pe parcursul căruia se pot introduce, modifica, anula sau suspenda oferte pentru un instrument standard și se pot încheia tranzacții, dacă se îndeplinesc condițiile de corelare;

ll) *tranzacție* - convenție încheiată pe platforma de tranzacționare, în urma corelării unei oferte de vânzare cu o ofertă de cumpărare, concretizată într-un rezultat înregistrat în platforma de tranzacționare, notificată de OPCOM S.A. prin Formularul de încheiere a tranzacției (care constituie obligație pentru părți în ceea ce privește semnarea în conformitate cu datele notificate ale contractului bilateral de vânzare-cumpărare sau subscrierea tranzacției contractului-cadru preagreat dintre părțile notificate);

mm) *tranzacție pe PZU-GN/PI-GN* - convenție încheiată în sistemul de tranzacționare, în urma corelării unei oferte de vânzare cu o ofertă de cumpărare, concretizată într-un rezultat înregistrat în sistemul de tranzacționare, notificată prin confirmarea de tranzacție;

nn) *zi de tranzacționare* - orice zi calendaristică pe parcursul căreia au loc tranzacții;

Art. 7. - Termenii, expresiile și abrevierile, altele decât cele prevăzute la art. 5 și 6 sunt definite conform Legii energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare, Codului Rețelei de gaze naturale, Codului civil, precum și altor acte normative specifice și incidente sectorului gazelor naturale în vigoare.

Secțiunea a 4-a

Legislație de referință

Art. 8. - La elaborarea prezentului regulament s-au avut în vedere prevederile Legii energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare, ale Ordinului președintelui Autorității Naționale de Reglementare în domeniul Energiei nr. 105/2018 pentru aprobarea Regulilor generale privind piețele centralizate de gaze naturale, cu modificările și completările ulterioare, precum și prevederile celorlalte reglementări primare și secundare aferente, aplicabile în sectorul gazelor naturale.

Capitolul II

Cadrul de organizare a piețelor produselor standardizate de gaze naturale

Secțiunea 1

Piețele produselor standardizate pe termen scurt

Art. 9. - Pentru tranzacționarea produselor standardizate pe termen scurt OPCOM S.A. pune la dispoziție produsele și serviciile aferente pentru organizarea și administrarea PZU-GN și PI-GN.

Art. 10. - Principiile aplicate pentru tranzacționarea pe PZU-GN sunt următoarele:

1. OPCOM S.A. definește câte un instrument standard pentru livrarea gazelor naturale în PVT, în profil orar constant, pentru fiecare zi gazieră.
2. OPCOM S.A. organizează o sesiune de tranzacționare pentru fiecare zi gazieră de livrare.
3. Participanții la piață pot introduce în sistemul de tranzacționare al PZU-GN mai multe oferte de vânzare și/sau mai multe oferte de cumpărare pentru instrumentul standard tranzacționat.
4. Ofertele sunt formate dintr-o pereche preț-cantitate. Prețul solicitat/ofertat nu conține TVA.
5. Prețul este exprimat în lei/MWh cu două zecimale și cantitatea în MWh cu trei zecimale.
6. Ofertele pot fi introduse doar în timpul sesiunii de tranzacționare corespunzătoare instrumentului standard respectiv.
7. Introducerea ofertelor de cumpărare este condiționată de constituirea garanțiilor financiare în favoarea OPCOM S.A.
8. Sesiunile de tranzacționare se desfășoară în sistem online, conform procedurii specifice de funcționare, cu respectarea următoarelor principii:
 - a) în prima etapă, de transmitere a ofertelor, se pot introduce oferte de către participanții la piață, respectiv modifica, suspenda, anula ofertele proprii existente în sistemul de tranzacționare. În această etapă nu se încheie tranzacții;
 - b) corelarea automată a cererii cu oferta se realizează la deschiderea celei de-a doua etape, când se vor încheia tranzacții cu gaze naturale rezultate din procesul de ofertare;
 - c) ofertele compatibile se tranzacționează la același preț, prețul de închidere al pieței.

9. Tranzacțiile efectuate pe PZU-GN determină obligațiile ferme ale respectivului participant la piață de a livra gazele naturale, respectiv de a achiziționa gazele naturale, în conformitate cu specificațiile tranzacțiilor confirmate.

10. Prețul și cantitatea aferente unei tranzacții încheiate nu pot fi modificate ulterior încheierii tranzacției.

11. OPCOM S.A. este contraparte pentru fiecare participant la piață, în tranzacțiile încheiate de acesta pe PZU-GN.

12. Ofertarea și tranzacționarea se desfășoară între participanți anonimi.

13. După încheierea unei sesiuni de tranzacționare, participanții la piață au acces, prin intermediul sistemului de tranzacționare al PZU-GN, la confirmările de tranzacții proprii.

14. OPCOM S.A. are obligația notificării către OTS, în PVT, a cantităților de gaze naturale tranzacționate pe PZU-GN.

Art. 11. - Principiile aplicate pentru tranzacționarea pe PI-GN, sunt următoarele:

1. OPCOM S.A. definește instrumente standard pentru livrarea gazelor naturale în PVT, în profil orar constant, în intervalul de timp rămas până la sfârșitul zilei gaziere în curs la data încheierii tranzacției.

2. OPCOM S.A. organizează sesiuni de tranzacționare pentru fiecare instrument standard.

3. Participanții la piață pot introduce în sistemul de tranzacționare al PI-GN mai multe oferte de vânzare și/sau mai multe oferte de cumpărare pentru instrumentele standard tranzacționate.

4. Ofertele sunt formate dintr-o pereche preț-cantitate. Prețul solicitat/ofertat nu conține TVA.

5. Prețul este exprimat în lei/MWh cu două zecimale și cantitatea în MWh cu trei zecimale.

6. Ofertele pot fi introduse doar în timpul sesiunilor de tranzacționare corespunzătoare instrumentului standard respectiv.

7. Introducerea ofertelor de cumpărare este condiționată de constituirea garanțiilor financiare în favoarea OPCOM S.A.

8. Sesiunile de tranzacționare se desfășoară în sistem online, conform procedurii specifice de funcționare, cu respectarea următoarelor principii:

a) corelarea automată a cererii cu oferta se realizează la îndeplinirea condiției de compatibilitate;

b) tranzacția se încheie pentru cantitatea comună a ofertelor compatibile;

c) fiecare tranzacție are prețul stabilit în sistemul de tranzacționare al PI-GN conform algoritmului aplicat în mod automat de sistemul de tranzacționare precizat prin procedura specifică elaborată de OPCOM S.A..

9. Tranzacțiile efectuate pe PI-GN determină obligațiile ferme ale respectivului participant la piață de a livra gazele naturale, respectiv de a achiziționa gazele naturale, în conformitate cu specificațiile tranzacțiilor confirmate.

10. Prețul și cantitatea aferente unei tranzacții încheiate nu pot fi modificate ulterior încheierii tranzacției.

11. OPCOM S.A. este contraparte pentru fiecare participant la piață, în tranzacțiile încheiate de acesta pe PI-GN.

12. Ofertarea și tranzacționarea se desfășoară între participanți anonimi.

13. După încheierea unei tranzacții, participanții la piață au acces, prin intermediul sistemului de tranzacționare al PI-GN, la confirmările de tranzacții proprii.

14. OPCOM S.A. are obligația notificării către OTS, în PVT, a cantităților de gaze naturale tranzacționate pe PI-GN.

Secțiunea a 2-a

Piețele produselor standardizate pe termen mediu și lung

Art. 12. - Pentru tranzacționarea produselor standardizate pe termen mediu și lung OPCOM S.A. stabilește următoarele piețe:

- a) piața centralizată a contractelor bilaterale de gaze naturale – modalitatea de tranzacționare prin licitație și negociere (PCGN-LN);
- b) piața centralizată a contractelor bilaterale de gaze naturale – modalitatea de tranzacționare prin licitație publică (PCGN-LP);
- c) piața centralizată a contractelor bilaterale de gaze naturale – modalitatea de tranzacționare de tip OTC (PCGN-OTC).

Art. 13. - Principiile aplicate pentru tranzacționarea pe Piața centralizată a contractelor bilaterale – modalitatea de tranzacționare PCGN-LN prin licitație și negociere, sunt următoarele:

1. OPCOM S.A. definește produse standard de vânzare și cumpărare de gaze naturale, caracterizate prin:

- a) obiectul tranzacției îl reprezintă un produs standard;
- b) perioada de livrare: o săptămână, o lună, un trimestru, un semestru, un an - clar definite ca dată de începere și finalizare a livrării;
- c) profilul livrărilor: livrare în profil zilnic constant;
- d) transferul dreptului de proprietate în PVT;
- e) contract standard de vânzare-cumpărare a gazelor naturale, elaborat de OPCOM S.A. și avizat de ANRE/contract de vânzare-cumpărare a gazelor naturale standard elaborat de ANRE aplicabil tranzacțiilor încheiate ca urmare a corelării unui ordin de vânzare introdus în platforma

de tranzacționare pentru îndeplinirea obligației de ofertare, care prevede clauze privind garanțiile de bună execuție-plată;

f) cantitatea tranzacționată în baza unui contract standard este de 1 MWh/zi pentru perioada standard de livrare aferentă (săptămână, lună, trimestru, semestru, an).

2. Participanții inițiază oferte de vânzare sau cumpărare pentru oricare dintre produsele definite conform pct. (1), specificând cantitatea supusă tranzacționării, exprimată în unități de energie (MWh/zi) și prețul propus (lei/MWh), prin introducerea ofertelor în sistemul de tranzacționare al PCGN-LN. Prețul solicitat/ofertat nu conține TVA sau alte taxe, tarife, accize și impozite similare.

3. Pentru tranzacționarea ofertelor, OPCOM S.A. programează sesiuni de licitații în fiecare zi lucrătoare.

4. OPCOM S.A. organizează sesiuni de licitație în sistem online, care se desfășoară cu respectarea următoarelor principii:

a) participanții la PCGN-LN pot introduce oferte care pot fi modificate /anulate pe tot parcursul etapei de ofertare, în funcție de strategia proprie de ofertare sau evoluția pieței, toate aceste operațiuni fiind vizualizate în piață conform procedurii specifice elaborată de OPCOM S.A.;

b) pe tot parcursul etapei de ofertare corelarea ofertelor are loc în mod continuu și automat pe măsură ce, prin introducerea unei noi oferte și/sau modificarea uneia existente, sunt îndeplinite următoarele condiții de corelare:

i) fiecare dintre ofertele care îndeplinesc condiția de corelare a fost vizibilă în piață pe parcursul intervalului de timp Δt de 2 minute de suspendare a corelării;

ii) prețul unei oferte de vânzare este mai mic sau egal cu cel mai mare preț al unei oferte de cumpărare sau o ofertă de cumpărare propune un preț mai mare sau egal cu cel mai mic preț al unei oferte de vânzare.

5. Pe parcursul sesiunii de tranzacționare, în cazul în care ambii parteneri solicită anularea tranzacției în termen de maximum 15 minute de la momentul realizării tranzacției, OPCOM S.A. va anula tranzacția în platforma de tranzacționare.

6. Ofertele care au condus la încheierea de tranzacții determină obligația participanților, notificați prin formularul de încheiere a tranzacției, de a încheia contractul standard aferent tipului de produs standard tranzacționat, la prețul de atribuire și pentru cantitatea de gaze naturale aferentă tranzacției încheiate la acest preț, notificate conform rezultatelor sesiunii de licitație de către OPCOM S.A..

7. OPCOM S.A. verifică conformitatea contractului semnat cu cel standard și cu datele aferente tranzacției stabilite în urma sesiunii de tranzacționare referitoare la cantitatea și prețul tranzacției.

8. Clauzele contractului standard de vânzare-cumpărare nu pot fi modificate ulterior datei încheierii tranzacției. Prețul și cantitatea rămân fixe pe perioada derulării contractului standard.

9. În cazul refuzului încheierii contractului de către una dintre/ambele părți sau în cazul prezentării unui contract neconform, participantul/participanții în cauză plătește/plătesc OPCOM S.A. o sumă penalizatoare în cuantum de 10 % din valoarea tranzacției. În cazul prezentării unui contract neconform, acesta va fi considerat nevalid și nu va produce efecte juridice.

10. OPCOM S.A. asigură virarea contravalorii sumei penalizatoare, astfel:

a) în mod egal, părților care au introdus oferte, pentru acel instrument, în cazul refuzului încheierii contractului de către părțile din cadrul unei tranzacții;

b) partenerului de tranzacție, în cazul refuzului încheierii contractului de către una dintre părțile din cadrul unei tranzacții;

c) reține suma penalizatoare în contul OPCOM S.A. în cazul în care părțile din cadrul unei tranzacții care refuză semnarea contractului au fost singurii participanți la sesiunea de tranzacționare, pentru instrumentul respectiv.

Art. 14. - Principiile aplicate pentru tranzacționarea pe piața centralizată a contractelor bilaterale - modalitatea de tranzacționare PCGN-LP, prin licitație publică, sunt următoarele:

1. OPCOM S.A. definește produse standard de vânzare și cumpărare de gaze naturale, pentru:

a) perioade de livrare: o săptămână, o lună, un trimestru, un semestru, un an - clar definite ca dată de începere și finalizare a livrării;

b) profilul livrărilor: livrare în profil zilnic constant;

c) transferul dreptului de proprietate în PVT.

2. Fiecare ofertant își definește oferta proprie de vânzare sau de cumpărare de gaze naturale, caracterizată prin:

a) perioada de livrare standard;

b) prețul minim solicitat (lei/MWh, euro/MWh sau USD/MWh), în cazul unei oferte de vânzare, respectiv prețul maxim oferit, în cazul unei oferte de cumpărare; prețul solicitat/ofertat nu conține TVA sau alte taxe, tarife, accize și impozite similare;

c) cantitatea tranzacționată în baza contractului, exprimată în unități de energie (MWh/zi), cu precizarea intenției inițiatorului cu privire la acceptarea atribuirii parțiale sau totale a cantității de gaze naturale ofertate. În cazul acceptării atribuirii parțiale se va preciza cantitatea minimă ce poate fi atribuită parțial;

d) formatul de contract propus, care cuprinde toate prevederile contractuale prevăzute de participantul inițiator, inclusiv clauze privind garanțiile de bună execuție-plată. Este interzisă includerea în contractul propus de clauze de modificare ulterioară prin înțelegerea părților care să vizeze condițiile comerciale. Prin acordul lor, părțile pot conveni, prin acte adiționale ulterioare, modificări ale condițiilor de derulare administrativă a contractului;

3. OPCOM S.A. programează câte o sesiune de licitație pentru fiecare ofertă inițitoare de vânzare sau de cumpărare primită, cu condiția să existe timpul specificat în procedura corespunzătoare, elaborată de OPCOM S.A., pentru:

a) aducerea ofertei la cunoștința participanților la piață, prin publicarea acesteia pe site-ul OPCOM S.A., pentru o perioadă de cel puțin 3 zile lucrătoare;

b) depunerea la OPCOM S.A. a intențiilor de participare cu oferte de răspuns.

4. OPCOM S.A. organizează ședințe de licitație publică.

5. Ofertele de răspuns declarate câștigătoare determină obligația respectivilor participanți de a încheia contractele în forma propusă de participantul inițiator, pentru cantitatea atribuită și la prețul din oferta de răspuns declarată câștigătoare, în conformitate cu regulile de licitație stabilite prin procedurile specifice în vigoare, publicate pe pagina web a OPCOM S.A..

6. Părțile unei tranzacții sunt notificate asupra rezultatelor licitației de către OPCOM S.A., prin formularul de încheiere a tranzacției.

7. OPCOM S.A. verifică conformitatea contractului semnat cu cel propus.

8. În cazul retragerii ofertelor inițitoare înainte de data organizării licitației sau în cazul refuzului semnării contractului de către una dintre/ambele părți sau în cazul prezentării unui contract neconform, participantul/participanții în cauză plătește/plătesc OPCOM S.A. o sumă penalizatoare în cuantum de 10 % din valoarea tranzacției. În cazul prezentării unui contract neconform acesta va fi considerat nevalid și nu va produce efecte juridice.

9. OPCOM S.A. asigură virarea contravalorii sumei penalizatoare astfel:

a) în mod egal, părților care au depus oferte de răspuns, în cazul în care a fost retrasă o ofertă înaintată de un participant inițiator;

b) părții care a depus oferta inițitoare, în cazul refuzului încheierii contractului de către participantul cu ofertă de răspuns declarat câștigător în cadrul licitației;

c) părții declarate câștigătoare, în cazul refuzului încheierii contractului de către participantul inițiator;

d) reține suma penalizatoare în contul OPCOM S.A. în cazul în care atât participantul inițiator, cât și participantul cu ofertă de răspuns refuză semnarea contractului și aceștia au fost singurii participanți la sesiunea de licitație.

Art. 15. - Principiile aplicate pentru tranzacționarea pe piața centralizată a contractelor bilaterale – modalitatea de tranzacționare PCGN-OTC sunt următoarele:

1. OPCOM S.A. definește produse standard de vânzare și cumpărare de gaze naturale, caracterizate prin:

- a) profilul livrărilor: livrare în profil zilnic constant;
- b) perioada de livrare: weekend, săptămână, lună, trimestru, semestru, an - clar definite ca dată de începere și de finalizare a livrării;
- c) cantitatea de gaze naturale tranzacționată printr-un contract, 1 MWh/h;
- d) transferul dreptului de proprietate în PVT;
- e) participanții vor tranzacționa pe baza contractelor standard EFET ce reflectă condițiile specifice ale pieței gazelor naturale din România sau în baza contractelor preagreate înainte de participarea la tranzacționare. În cadrul contractului, sunt stabiliți toți termenii contractuali, inclusiv clauze privind garanțiile de bună execuție-plată, cu excepția următoarelor elemente: prețul, cantitatea de gaze naturale și perioada de livrare;
- f) pentru accesul la tranzacționare, un participant trebuie să aibă în lista albă de eligibilitate înscrși minimum 8 participanți.

2. Participanții inițiază oferte de vânzare sau cumpărare pentru oricare dintre produsele definite conform pct. 1, prin introducerea ofertelor în platforma de tranzacționare a PCGN-OTC.

3. Pentru tranzacționarea ofertelor, OPCOM S.A. programează perioadele de tranzacționare specifice fiecărui produs standard.

4. Participarea pe PCGN-OTC se realizează luând în considerare operatorii economici înscrși pe listele albe de eligibilitate, notificate OPCOM S.A. de către fiecare participant la piață.

5. Responsabilitatea conținutului listei albe de eligibilitate și a actualizării conținutului său, odată cu modificarea listei de participanți la PCGN-OTC, revine fiecăruia dintre participanții la piață.

6. OPCOM S.A. răspunde pentru configurarea și actualizarea în platforma de tranzacționare a pieței a listelor albe de eligibilitate, comunicate de către participanții la piață.

7. OPCOM S.A. organizează sesiuni de tranzacționare în sistem online, care se desfășoară cu respectarea următoarelor reguli:

- a) sesiunile de tranzacționare sunt organizate în zilele lucrătoare, conform programului de ofertare stabilit de către OPCOM S.A.;
- b) participanții la piață pot introduce simultan atât oferte de cumpărare, cât și oferte de vânzare pentru același produs.

8. Pe tot parcursul sesiunii, tranzacționarea se realizează prin două modalități:

a) selectarea (accesare la «click») și acceptarea ofertei eligibile de vânzare sau de cumpărare în platforma de tranzacționare. Ofertele neeligibile nu vor putea fi tranzacționate prin această metodă;

b) corelare automată, cu sau fără utilizarea facilității de intermediere. În cazul în care pentru un produs PCGN-OTC se ajunge la situația de corelare a ofertelor:

(i) acestea sunt corelate automat, dacă ofertele sunt introduse de parteneri eligibili, încheindu-se tranzacții asumate de către participanții eligibili ale căror oferte au fost corelate;

(ii) acestea sunt rezervate automat de către platformă, iar administratorul platformei de tranzacționare va desfășura activitățile prevăzute pentru procedura de intermediere de încheiere a tranzacțiilor, dacă ofertele sunt introduse de participanții la piață, alții decât partenerii eligibili.

9. Pe tot parcursul sesiunii de tranzacționare este permisă introducerea/modificarea/anularea ordinelor, toate operațiunile fiind vizualizate în piață prin ecranele platformei de tranzacționare.

10. Pe parcursul sesiunii de tranzacționare, în cazul în care ambii parteneri solicită anularea tranzacției în termen de maximum 10 minute de la momentul realizării tranzacției, OPCOM S.A. va anula tranzacția pe platformă.

11. Ofertele care au condus la încheierea de tranzacții determină obligația participanților la piață, notificați prin Formularul de încheiere a tranzacției, de a-și asuma tranzacțiile și de a le subscrie contractelor standard EFET sau contractelor preagreate de vânzare-cumpărare a gazelor naturale, conform datelor comunicate de OPCOM S.A. pentru tranzacțiile notificate.

Secțiunea a 3-a

Piața produselor flexibile pe termen mediu și lung

Art. 16. - Principiile aplicate pentru tranzacționarea pe Piața produselor flexibile pe termen mediu și lung (PPF-TL), sunt următoarele:

1. Fiecare ofertant își definește oferta proprie de vânzare sau de cumpărare de gaze naturale, caracterizată prin:

a) prețul de pornire (lei/MWh, euro/MWh sau USD/MWh) și formula de ajustare a acestuia, dacă este cazul; prețul solicitat/ofertat nu conține TVA sau alte taxe, tarife, accize și impozite similare;

b) cantitatea tranzacționată în baza contractului, exprimată în unități de energie (MWh/zi), și valoarea limitei maxime de variație a acesteia;

c) profilul de livrare;

d) perioada de livrare (de minimum 1 lună);

e) transferul dreptului de proprietate în PVT;

f) formatul de contract propus, care cuprinde toate prevederile contractuale prevăzute de participantul inițiator, inclusiv clauze privind garanțiile de bună execuție-plată. Este interzisă includerea în contractul propus de clauze de modificare ulterioară prin înțelegerea părților care să vizeze condițiile contractuale altfel decât în sensul modificărilor acceptabile de către inițiator conform clauzelor de opțiune stabilite prin forma publicată a contractului. Prin acordul lor, părțile pot conveni, prin acte adiționale ulterioare, modificări ale condițiilor de derulare administrativă a contractului;

2. OPCOM S.A. programează câte o sesiune de licitație pentru fiecare ofertă inițiatore de vânzare sau de cumpărare primită, cu condiția să existe timpul specificat în procedura corespunzătoare, elaborată de OPCOM S.A. și publicată pe pagina proprie de internet, pentru:

a) aducerea la cunoștința participanților la piață a ofertei și a contractului aferent, prin publicarea acestora pe site-ul OPCOM S.A., pentru o perioadă de cel puțin 3 zile lucrătoare;

b) depunerea la OPCOM S.A. a intențiilor de participare cu oferte de răspuns.

3. OPCOM S.A. organizează sesiuni de licitație publică.

4. La sesiunile de licitație organizate pentru o ofertă inițiatore pot participa cu oferte de răspuns:

a) oricare participant care se află pe lista de eligibilitate, notificată OPCOM S.A., a participantului inițiator pentru tranzacționarea gazelor naturale în baza unor contracte standard EFET sau în baza unor contracte preagreate de către părțile participante la tranzacție;

b) oricare participant înregistrat la piața centralizată de gaze naturale care îndeplinește condițiile prevăzute în convenția de participare pentru tranzacționarea gazelor naturale în baza unor contracte definite de către participantul inițiator al ordinului de tranzacționare.

5. Ofertele de răspuns declarate câștigătoare determină obligația respectivilor participanți de a încheia contractele în forma propusă de participantul inițiator, pentru cantitatea atribuită și la prețul din oferta de răspuns declarată câștigătoare, în conformitate cu regulile de licitație stabilite prin procedurile specifice în vigoare.

6. Părțile unei tranzacții sunt notificate asupra rezultatelor licitației de către OPCOM S.A., prin formularul de încheiere a tranzacției.

7. OPCOM S.A. verifică conformitatea contractului semnat cu cel propus.

8. În cazul retragerii ofertelor inițiatore înainte de data organizării licitației sau în cazul refuzului semnării contractului de către una/ambele părți sau în cazul prezentării unui contract neconform, participantul/participanții în cauză plătește/plătesc OPCOM S.A. o sumă penalizatoare în cuantum de 10 % din valoarea tranzacției. În cazul prezentării unui contract neconform acesta va fi considerat nevalid și nu va produce efecte juridice.

9. OPCOM S.A. asigură virarea contravalorii sumei penalizatoare astfel:
- a) în mod egal, părților care au depus oferte de răspuns, în cazul în care a fost retrasă o ofertă înaintată de un participant inițiator;
 - b) părții care a depus oferta inițitoare, în cazul refuzului încheierii contractului de către participantul cu ofertă de răspuns declarat câștigător în cadrul licitației;
 - c) părții declarate câștigătoare, în cazul refuzului încheierii contractului de către participantul inițiator;
 - d) reține suma penalizatoare în contul OPCOM S.A. în cazul în care atât participantul inițiator cât și participantul cu ofertă de răspuns refuză semnarea contractului și aceștia au fost singurii participanți la sesiunea de licitație.

Secțiunea a 4-a

Participarea la piețele centralizate de gaze naturale administrate de Operatorul Pieței de Energie Electrică și Gaze Naturale OPCOM - S.A.

Art. 17. - Participarea la piețele centralizate de gaze naturale administrate de OPCOM S.A. este voluntară și este permisă:

- a) titularilor licenței de furnizare gaze naturale sau de trader de gaze naturale care au obținut în prealabil acordul OTS cu privire la înregistrarea notificărilor de tranzacții încheiate în vederea derulării de către OTS a activității de transport a gazelor naturale;
- b) operatorului de transport și de sistem:
 - i) pe piețele produselor standardizate pe termen scurt, în scopul întreprinderii acțiunilor de echilibrare fizică a sistemului de transport;
 - ii) pe piețele produselor standardizate pe termen mediu și lung, în scopul cumpărării gazelor naturale necesare pentru acoperirea consumului tehnologic și pentru constituirea stocului minim obligatoriu de gaze naturale;
- c) operatorilor de distribuție, operatorilor de înmagazinare și clienților finali care au obținut în prealabil acordul OTS cu privire la înregistrarea notificărilor de tranzacții încheiate în vederea derulării de către OTS a activității de transport a gazelor naturale, aceștia având doar dreptul de a cumpăra gaze naturale pe piața produselor standardizate pe termen scurt și pe piața produselor standardizate pe termen mediu și lung;
- d) prin derogare de la lit. c), pe piața produselor standardizate pe termen scurt, clienții finali au dreptul să vândă gaze naturale numai în scopul echilibrării portofoliului propriu, conform reglementărilor ANRE.

Art. 18. - Înregistrarea participanților la piața centralizată de gaze naturale se face la solicitarea scrisă a acestora, adresată OPCOM S.A., conform procedurilor operaționale specifice elaborate de

OPCOM S.A., după semnarea de către reprezentantul autorizat al solicitantului a Convenției de participare la piețele produselor standardizate pe termen scurt de gaze naturale și/sau a Convenției de participare la piețele produselor standardizate pe termen mediu și lung de gaze naturale și/sau a Convenției de participare la piața produselor flexibile pe termen mediu și lung.

Art. 19. - OPCOM S.A. stabilește conținutul-cadru al Convenției de participare la piețele produselor standardizate pe termen scurt de gaze naturale, al Convenției de participare la piețele produselor standardizate pe termen mediu și lung de gaze naturale și al Convenției de participare la piața produselor flexibile pe termen mediu și lung, care cuprind drepturile și responsabilitățile reciproce ale OPCOM S.A. și ale fiecărui participant la aceste piețe.

Art. 20. - OPCOM S.A. publică Convențiile de participare la piețele centralizate de gaze naturale pe pagina sa web, după ce au fost supuse consultării publice.

Art. 21. - Participarea efectivă la tranzacționare pe o piață centralizată de gaze naturale este permisă sub condiția îndeplinirii de către participantul la piață a condițiilor prevăzute în Convenția de participare specifică pieței și în „Procedura privind înregistrarea participanților la piețele centralizate de gaze naturale administrate de OPCOM S.A.” elaborată de OPCOM S.A..

Art. 22. - Un participant la piețele produselor standardizate pe termen scurt de gaze naturale și/sau la piețele produselor standardizate pe termen mediu și lung de gaze naturale și/sau la piața produselor flexibile pe termen mediu și lung se poate retrage din propria inițiativă de la aceste piețe în baza unei înștiințări în scris, semnată de reprezentantul autorizat al participantului la piață, conform prevederilor din „Procedura privind înregistrarea participanților la piețele centralizate de gaze naturale administrate de OPCOM S.A.” elaborată de OPCOM S.A..

Art. 23. - OPCOM S.A. poate suspenda sau revoca înregistrarea unui participant de la piața/piețele de gaze naturale la care acesta este înregistrat în oricare dintre următoarele cazuri:

- a) nu mai îndeplinește condițiile necesare pentru înregistrarea ca participant la piață definite în procedurile specifice elaborate de OPCOM S.A.;
- b) nu își îndeplinește obligațiile ce îi revin conform prezentului regulament;
- c) nu respectă Convenția de participare și/sau procedurile specifice aferente organizării și funcționării pieței.

Art. 24. - Înscrierea/suspendarea/revocarea participanților, depunerea / introducerea ofertelor, organizarea sesiunilor de licitație/ tranzacționare se desfășoară în conformitate cu procedurile operaționale specifice, elaborate de OPCOM S.A..

Secțiunea a 5-a

Decontare și garanții pe piețele produselor standardizate pe termen scurt

Art. 25. - (1) În vederea participării la sesiunile de tranzacționare organizate pe PZU-GN/PI-GN cu oferte de cumpărare, participantul la piață trebuie:

- a) să încheie cu o bancă comercială un contract de mandat privind plata prin debit direct ;
- b) să întreprindă măsurile necesare pentru transmiterea de către banca cont central la OPCOM S.A. a scrisorii de garanție bancară de plată în favoarea OPCOM S.A. înainte de ziua de tranzacționare în care dorește să introducă oferte de cumpărare.

(2) Scrisoarea de garanție bancară de plată emisă în favoarea OPCOM S.A. în calitate de beneficiar este utilizată pentru acoperirea integrală a obligațiilor de plată ale participantului la piață neîncasate încă în contul central, precum și pentru validarea ofertelor de cumpărare.

(3) La introducerea în sistemul de tranzacționare al PZU-GN/PI-GN, ofertele de cumpărare a căror valoare este mai mare decât garanția de validare calculată diminuată cu valoarea ofertelor de cumpărare active, sunt invalidate de către sistemul de tranzacționare al PZU-GN/PI-GN, iar participantul respectiv este notificat prin mesaj transmis automat de și prin intermediul sistemului de tranzacționare al PZU-GN/PI-GN.

(4) După încheierea sesiunilor de tranzacționare aferente unei zile, OPCOM S.A. elaborează nota de decontare zilnică, pe care o pune la dispoziția participantului la PZU-GN/PI-GN, în care sunt înregistrate la nivelul zilei de livrare cantitățile de gaze naturale aferente tranzacțiilor de cumpărare/vânzare și valorile totale și nete ale obligațiilor de plată/drepturilor de încasare.

(5) Încasările/Plățile aferente valorilor nete ale drepturilor de încasare/obligațiilor de plată pentru tranzacțiile încheiate zilnic pe PZU-GN/PI-GN se realizează prin intermediul contului central al PZU-GN/PI-GN, deschis la banca cont central de către OPCOM S.A. în calitate de contraparte, prin mecanismele de debitare directă.

(6) În cazul în care banca de decontare a participantului la piață a comunicat refuzul la plată a instrucțiunii de debitare directă, OPCOM S.A. solicită executarea scrisorii de garanție bancară de plată a acestuia.

(7) În situația în care în luna de livrare participantul la piață înregistrează la nivel de zi de livrare atât tranzacții de vânzare pe PZU-GN/PI-GN, cât și tranzacții de cumpărare pe PZU-GN/PI-GN, drepturile sale de încasare, respectiv obligațiile sale de plată față de OPCOM S.A., comunicate prin facturi reciproce, sunt supuse mecanismului de compensare a acestora, conform prevederilor legale aplicabile.

Secțiunea a 6-a

Tarife

Art. 26. - În calitate de operator al pieței centralizate de gaze naturale, pentru activitățile și serviciile desfășurate, OPCOM S.A. percepe următoarele tarife:

- a) tariful de înscriere;
- b) tariful de administrare;
- c) tariful de tranzacționare.

Art. 27. - Tariful de înscriere se percepe o singură dată, la înregistrarea participantului la unul dintre segmentele pieței administrată de OPCOM S.A.. Factura se emite și se comunică electronic (pe e-mail), în maximum 5 (cinci) zile lucrătoare de la data confirmării completitudinii documentelor depuse de către solicitant.

Art. 28. - Tariful de administrare se percepe anual fiecărui participant la piață pentru fiecare dintre piețele la care acesta este înregistrat. În primul an, factura se emite și se comunică electronic (pe e-mail), în maximum 5 (cinci) zile lucrătoare de la data înregistrării, cuprinzând valoarea tarifului (la care se adaugă TVA, după caz), ponderată cu raportul dintre numărul de luni în care participantul este înscris și numărul de luni din anul calendaristic. Începând cu al doilea an, pentru participanții înregistrați, factura se emite în luna decembrie a anului curent pentru anul următor. În situația retragerii/revocării participantului de pe piață, OPCOM S.A. are obligația emiterii facturii de regularizare, în termen de 5 (cinci) zile lucrătoare de la data retragerii/revocării acestuia.

Art. 29. - Tariful de tranzacționare pe piețele produselor standardizate pe termen mediu și lung de gaze naturale și pe piața produselor flexibile pe termen mediu și lung se percepe lunar. Factura se emite și se comunică electronic (pe e-mail) în primele 3 (trei) zile lucrătoare din luna următoare lunii în care au fost încheiate tranzacțiile de vânzare/cumpărare a gazelor naturale. Tariful de tranzacționare se aplică cantităților de gaze naturale tranzacționate în luna respectivă, conform datelor comunicate prin formularele de încheiere a tranzacției.

Art. 30. - Tariful de tranzacționare pe piața pentru ziua următoare de gaze naturale/ piața intra-zilnică de gaze naturale se aplică cantităților de gaze naturale tranzacționate, conform „Procedurii privind încasările și plățile aferente tranzacțiilor pe piața pentru ziua următoare de gaze naturale”/ „Procedurii privind încasările și plățile aferente tranzacțiilor pe piața intra-zilnică de gaze naturale” elaborată de OPCOM S.A..

Art. 31. - Participanții la PCGN-OTC care acceptă intermedierea unei tranzacții între doi participanți aflați în imposibilitatea tranzacționării în mod direct, conform listelor albe de eligibilitate, nu vor plăti tariful de tranzacționare pentru tranzacțiile intermediare.

Art. 32. - Plata facturilor se efectuează de către participanți prin virament bancar sau cu ordin de plată, în maximum 5 (cinci) zile lucrătoare de la comunicarea facturii. Factura se consideră achitată de către participant la data înregistrării plății în contul OPCOM S.A.

Secțiunea a 7-a

Transparența pieței centralizate de gaze naturale

Art. 33. - Pentru tranzacțiile încheiate pe Piața produselor standardizate pe termen scurt OPCOM S.A. publică pe pagina sa web următoarele informații:

(1) pentru piața intra-zilnică de gaze naturale (PI-GN), pentru fiecare produs se publică informații referitoare la:

- a) volumul tranzacționat pentru restul zilei gaziere și numărul de tranzacții încheiate;
- b) prețul minim de tranzacționare;
- c) prețul maxim de tranzacționare;
- d) prețul mediu, calculat ca medie ponderată;
- e) prețul de închidere al zilei de tranzacționare;
- f) variația prețului de închidere al zilei curente față de prețul de închidere al zilei anterioare;
- g) numărul de participanți la piață care au depus minimum o ofertă în piață, indiferent de sensul acesteia – vânzare sau cumpărare.

Informațiile prevăzute la lit. a) – d) se publică la fiecare două ore, iar informațiile de la lit. e) – g) se publică la sfârșitul zilei gaziere.

(2) Pentru piața pentru ziua următoare de gaze naturale (PZU-GN), se publică informații referitoare la:

- a) volumul tranzacționat pentru ziua următoare și numărul de tranzacții încheiate;
- b) prețul de închidere al pieței;
- c) variația prețului de închidere al pieței al zilei curente față de prețul de închidere al pieței al zilei anterioare;
- d) numărul de participanți la piață care au depus minimum o ofertă în piață, indiferent de sensul acesteia – vânzare sau cumpărare.

Informațiile se publică după încheierea sesiunii de tranzacționare.

Art. 34. - Pentru tranzacțiile încheiate pe piețele produselor standardizate pe termen mediu și lung OPCOM S.A. publică pe pagina sa web următoarele informații după încheierea fiecărei sesiuni de licitație/tranzacționare:

- a) rezultatele sesiunii de licitație pentru modalitatea de tranzacționare PCGN-LP, precizând următoarele elemente: tipul de produs tranzacționat, volumul tranzacționat, numărul de tranzacții

încheiate, prețul minim de tranzacționare, prețul maxim de tranzacționare, prețul mediu de tranzacționare, calculat ca medie ponderată;

b) pentru fiecare produs supus tranzacționării prin modalitatea de tranzacționare PCGN-LN și PCGN-OTC, următoarele elemente: volumul tranzacționat, numărul de tranzacții încheiate, prețul minim de tranzacționare, prețul maxim de tranzacționare, prețul mediu de tranzacționare (calculat ca medie ponderată), prețul mediu actualizat (calculat ca medie ponderată a tuturor tranzacțiilor efectuate de la începutul intervalului de tranzacționare a produsului respectiv până la sfârșitul zilei de tranzacționare), variația prețului mediu actualizat față de prețul mediu actualizat al zilei anterioare, prețul de închidere al zilei de tranzacționare, variația prețului de închidere al zilei față de prețul de închidere al zilei anterioare;

c) numărul de participanți la piață care au depus minimum o ofertă în piață, indiferent de sensul acesteia – vânzare sau cumpărare;

Art. 35. - Pentru tranzacțiile încheiate pe piața produselor flexibile pe termen mediu și lung OPCOM S.A. publică pe pagina sa web cel puțin următoarele informații după încheierea fiecărei sesiuni de licitație:

- a) sensul ofertei (vânzare sau cumpărare gaze naturale);
- b) cantitatea contractată;
- c) limita maximă de variație a cantității contractate;
- d) perioada de livrare;
- e) prețul de atribuire adjudecat;
- f) formula de ajustare a prețului.

Art. 36. - OPCOM S.A. asigură publicarea Listei albe de eligibilitate a fiecărui participant pentru modalitatea de tranzacționare PCGN-OTC și pentru piața produselor flexibile pe termen mediu și lung.

Art. 37. - Datele referitoare la rezultatele sesiunilor de tranzacționare vor fi disponibile pe platforma PCGN-LN/ PCGN-OTC/ sistemul de tranzacționare al PZU-GN/PI-GN timp de cel puțin 2 (doi) ani și pot fi accesate, prin rapoarte, de către fiecare participant.

Art. 38. - Fiecare ofertă inițiată supusă tranzacționării pe PCGN-LP și pe piața produselor flexibile pe termen mediu și lung va fi disponibilă pe pagina web a OPCOM S.A. timp de cel puțin 2 ani.

Art. 39. - OPCOM S.A. publică pe pagina sa web tarifele percepute pentru serviciul efectuat în calitate de operator al piețelor centralizate de gaze naturale și toate procedurile aferente piețelor administrate.

CAPITOLUL III

Dispoziții tranzitorii și finale

Art. 40. - OPCOM S.A. elaborează, actualizează ori de câte ori este nevoie și supune consultării publice prin afișare pe pagina proprie de internet procedurile operaționale corespunzătoare funcționării piețelor centralizate de gaze naturale administrate în linie cu modificările cadrului de reglementare.

Art. 41. - OPCOM S.A. promovează în timp și alte modalități de tranzacționare a gazelor naturale în funcție de evoluția lichidității piețelor centralizate deja implementate, de evoluția cadrului legal național și european și de solicitările operatorilor economici din domeniul gazelor naturale și ale autorităților implicate, pe baza unui proces transparent de consultare cu participanții la piața de gaze naturale și cu ANRE, în vederea creșterii eficienței pieței de gaze naturale în ansamblu. Promovarea altor modalități de tranzacționare se va finaliza prin emiterea de proceduri specifice sau modificarea celor existente, cu supunerea lor consultării publice.

Art. 42. - OPCOM S.A. supraveghează funcționarea piețelor de gaze naturale administrate, publică rapoarte periodice și indici calculați în baza rezultatelor acestor piețe, în scopul stabilirii unor referințe corecte de preț pentru piețele de gaze naturale.